



5. szám.

Január 30. 1875.

Megjelenik minden **szombatnapon** másfél iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár : Egész évre jan.—decz. **8** frt, **6** hóra **4** frt. **3** hóra **2** frt.
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárúsnál. **Kiadó-hivatal** : Pest, barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja** : 4 hasábos nempareille sor 10 kr.
Hirdetések felvételnek : egyedül **Láng Lipót és társa**, I. nemzetközi hirdetések felvételi hivatal **Budapestben**, **MARIA VALERIA-UTCZA THONETUDVAR**

XXVII. kötet.

EGÉSZ AZ ÉSZAKI POLUSIG!

vagy:

MI LETT TOVÁBB A TEGETTHOFFAL?

Regény.

EGY A HAJÓN HÁTRAMARADT MATRÓZ FELJEGYZÉSEI UTÁN.

JULES VERNE

oktatásai szerint

írta **KAKAS MÁRTON**.

A királyt nem szabad megenni.

CSAK későn vettem észre, hogy pokoli kotyvasztá-saimmal micsoda nagy bajt csináltam én odafenn a felvilágban?

A medvének valamennyi vadállat között a legerősebb szimatja van. Ő, a ki mérföldnyi távolból megérzi, ha a czethalászok zsákmányt ejtettek s a húsát otthagyták a jég közt, valódi önkivületbe kellett, hogy jöjjön, mikor én ott alant a jégörvényben sütöttem, főztem, és még milyen illatu süteményeket! Pézsmailat és pece-nyeszag együtt! Hisz ez az embert is megböszíti!

Azon vettem észre, hogy míg én odalenn az emberiség javára működöm (annak egyedüli képviselője levén), az alatt a jegesmedvék nemzete közt kiütött a forradalom! Marakosznak!

Addig, a míg keservesen kellett minden falatért megszenvedniök, szép engedelmes alattvalók voltak: de a mint egyszerre jóllaktak s megtudták, hogy több is van, felbomlott közöttük minden társadalmi rend.

Betódultak kívülről mindenünnen a pusztázó martalócok, s az én megszédített medvéimet elkergették a kikezdett mastodon mellől.

Nem használt már a jégoszlopokkal való harangozás. A medveordítás énekelt a jég orgonával.

Nekem ugyan az egész medvezendüléssel egy cseppet sem kellett volna törődnöm. Hozzám nem hatolhattak le elevenen. Ötven meternyi mélység választott el tőlük s a mélység falai simák, mint a tükör, és éles jégcsipkével fegyverzetek.

Valami oktanal bátorság még is arra kényszerített, hogy emelő gépemmel felvontassam magamat a

hidig. Azt képzeltem, hogy helyre tudom állítani ismét a bomlott medvei rendet. Voltak eszközeim hozzá. Rarey titka a chloroformmal, vakító fényű lámpásom, és a húsfalatok.

Hanem a mint a hid magaslatáig fölértem, az a látvány, a mi elém tárult, elvette minden kedvemet a medve nemzet ügyeinek rendezéséhez. A megvilágított felső plateauun, mely tulajdonképen az örvénynek egy széles karzatát képezte, száz meg száz fehérmedve marakodott egymással, s lábaik alatt egész serege a szemtelen kék róka fajzatnak csetlett-botlott. Olyan zürzavar volt ott, hogy abba nem volt kedvem elegyedni. A szelid medvék sem voltak szelidek többé. A lámpafény sem volt már rájuk semmi hatással. A csoportok közé hajigált konczokat fel sem vették. Egymás hegyén hátán hemperegtek; valóságos rebellio volt.

Hanem egy medve mégis rám ismert. A szegény Bábí. Ő nem elegyedhetett a viadalba, mert a keztyűi miatt nem volt harczképes, csak meghuzta magát egy jégtömeg mögé, melynek tetején állt a hős Marczipán fejedelem maga s veszett dühvel hajigálta le onnan a hozzá felkapaszkodó lázadókat.

A mint Bábí meglátott, egyszerre elhagyta menedékét, s körülszaladva az örvény párkányzatán, odatörekedett hozzám a hidra.

A mint ezt Marczipán herczeg észrevette, ő is menten leugrott trónjáról s szalad a társa után: üldözői a sarkában. Mindannyian a hid felé tartottak.

Ebből nem jó lesz! mondám magamban s siettem visszaereszteni az emelő gépet az örvénybe.

De még alig ereszkedtem alá öt meternyire, midőn Bábí odaért a gépem fölé s oly szánalmas szemeket tudott rám vetni, hogy kénytelen voltam rajta könyörölni s megállítottam a gépet. Nem is gondolkozott sokáig: egyenesen leugrott hozzám a hidról. És én, mikor láttam, hogy nem tud kapaszkodni a keztyűi miatt, még segitettem rajta, megfogva a nyakán a bőrt s úgy huzva fel az emelőgép hidjára.

Hanem most azután hadd fusson az a gép! mert ha még egy medve le talál rá ugrani, azt az a gép kötelei meg nem bírják. Pedig azok aligha utána nem csinálják Bábínak ezt a salto mortalét.

Ettől a világos veszedelemtől épen csak Marczipán király hősi önfeláldozása mentett meg. Megérdemli hogy királynak nevezem; mert derék bátor férfi módjára viselte magát.

Mikor meglátta, hogy Bábí menekül a mélységbe: ő megállt a hidon s az egész üldöző csoporttal szembe-

szállt, mint egy második Bayard lovag. Hatalmas toppancsaival borzasztó csapásokat osztogatott ellenfelei fejére; két hátulso lábára felálva. A jéghid gerincze keskeny volt; nem férhettek hozzá, csak épen szemtül szemben. S ő csak nyomrul nyomra engedett nekik tért foglalni. Mikor a marakodó csoport már csak három meternyire volt attól a vasrudtól, melyhez gépem kötelei voltak hurkolva, akkor egyszerre vég elszántsággal ellenfeleire veté magát: egyet átnyalábolt közülök, a másíknak átharapta a torkát s azzal harmad magával, mint egy második Dugovics Titusz, lerohant a mélységbe. Az összefogózott tömeg ott kalimpázott el mellettem, a légben is egymásba harapva magát.

Szegény derék Marczipán!

Ő tette lehetővé menekülésemet: alig értem le az alsó jéglapra, mikor gépem kötelei utánam hullottak. A bősziült fenevadak dühökben elrágták a kötelet odafenn. Ha ez öt percczel hamarabb történik, a nyakamat töröm.

No de most azután igazán egészen »itthon« vagyok; mert el van zárva az utam a felvilágra vissza térhetni arrafelé, a honnan idejöttem. Emelő gépemet nem tartja odafön semmi többé.

Gazdag kárpótlásom van ellenben a leesett három medvékben. Azok természetesen mind agyonzuzták magukat. Egy-egy nyom kétszáz kilogrammot; a fejedelem legalább hármat.

Ez már friss hús. No már ennél nagyobb fürjek Mózes vándornépének sem hullottak le az égből a pusztában! Ebből én három esztendőre ellátom magamat conservével.

Neki is türköztem mingyárt, fogva a késem.

Ámde egy ellentállásra nem számítottam: a Bábíéra.

A hü teremtés felismerve a három holt alak közül a maga társát, a mellé lefeküdt, elkezdte annak a fejét nyalni, keservesen nyöszörögni, és a fogait vicsorgatta rám, mikor feléje közeledtem.

Ez tiszteletreméltó fájdalom. Igaza van Bábínak: a királyt nem szabad megenni. A hőst, kinek életem megmentését többszörösen köszönhetem, nekem is tiszteletben kell tartanom.

Csak a másí kettőt vontattam el a köze'éből; a kiket azután szépen megnyuztam, és feldaraboltam műértőleg. (Az apám szalámi készítő volt.)

E naptul fogva pompásan éltem ide alant. És a mellett gondom volt rá, hogy a megholt fejedelem hátrahagyott özvegyét meg ne sértsem azzal, hogy neki

a friss húsból találjak : hisz ez kannibalismus lett volna ! Bábí számára felhordtam a válogatott cervus primigenus, pterodactylus és diornis pecsenyékét (a mik meg nekem nem kellene.) S a jámbor teremtés, valahányszor egy ilyen hatalmas ősvilági konczot felhoztam eléje ; mind anyyniszor odavitte azt a megholt társnak, letette a fejéhez, leült mellé és várta, hogy az mikor kel fel a lakomához ? maga addig nem akart enni.

Attól félttem, hogy étlenségében elpusztul.

Igazán félttem. E rettentő elhagyatottságban jól esett egy élő állatt közelléte, a ki legalább hallgatja, hogy mit beszélek, ha nem felel is rá, s úgy féltettem, hogy elhal, mintha legkedvesebb atyámfia volna.

Végre azt gondoltam ki, hogy egyszer ismét elkábitom chloroformmal, s az alatt, a mig aludt, Marczipán hulláját odahuztam egy jéglap mellé, mely haránt dülve állt ki a magasba. Itt a jégbe már eleve vágtam egy tágas sarcaphagot, melyben a hulla épen elfért, a jéglapot fölötte töben kivágtam a csákánynyal, az lezuhant s betakarta az öreget.

Mikor aztán Bábí fölébredt, s nem találta a társát elkezdett ordítani keservesen. Én aztán odamentem hozzá s elvezettem Marczipán fejedelem mauzeumához. Ott a medvenő megkisérté elébb lábaival a jéglapot fel emelni s miután az lehetetlen volt, sirt, nyöszörgött keservesen, s lefeküdt a jéglapra. S ez átlátszó táblán keresztül bámult az eltemetettre.

Hanem azután, hogy a lámpást kioltottam, s csak a kandallóban verelő tűz világított még ; ő nem láthatta többé Marczipán alakját, akkor visszatért hozzám a tanyára s meghagyta magát vendégelni.

Ettől fogva nem hordta a falatjait többé Marczipánhoz, csak azt tette, hogy el látogatott hozzá s nyalta a sirja fölött a jéglapot.

Hozzám pedig úgy ragaszkodott, mint egy kutya. Ha aludni mentem, ő is odajött, lefeküdt mellém s az nekem igen kellemes volt, mert meleget tartott ez örök jég közepett. — »Hony soít, qui mal y pense !«

Egy börtönrel odább.

Soha sem nyugodott meg abban senki, hogy élet hoszszig tartó fogságra legyen elítélve. Minden rabnak az az ébren és álmában örökké visszatérő gondolatja, hogyan törhesse keresztül a börtöne falait ? Egyik egy patkódarabbal, másik egy ráspolylyal, harmadik egy üvegcséréppel fog hozzá. Nekem minden készletem meg

van hozzá ; hanem az én börtönöm fala valamivel vastagabb is, mint a többieké. Aztán hová innen ?

Elég időm volt az elmélkedésre.

Egész nap hagytam égni a tüzet, rakva rá a hús hasábokat. Bábít anynyira tudtam már vinni, hogy tudott valamit segíteni rajtam. Elhuzta a hússal megrakott szánt, s aztán a felhasogatott szeleteket két talpa közé fogva, rá rakta a tüzre ; rálehetett hagynom, mig magam kémszemlézni jártam.

Reménységem alapja volt az a nagyszerű jégcsap tömeg.

Arra, hogy a jég olvadásnak induljon, valahonnan okvetlenül a zerus fokon felyül levő hőmérséknek kell rá hatni. Ez a meleg lég valahonnan alulról jő fel ; a mi lehetővé teszi, hogy a barlang fenekén négy fokkal kisebb legyen a hideg, mint a felső karzaton, a minok természet rendi szerint megfordítva kellene állani.

Ennek a meleg légnek okvetlenül a jégorgona háta mögül kell előjönni.

Magyarországon is vannak hirdedett jégbarlangok ; de azoknál az a nevezetes, hogy csak nyáron vannak beburkolva, télen elolvad az bennük. Ebben a barlangban örökké tart a jég és mégis örökké olvad.

A boltozatról a talapatig leérő jégoszlopok egész labirinthot képeznek ; néhol boltozattá alakulnak át, melyet ezernyi hegyes jégcső alkot, miknek megannyi másik jégoszlopca felel meg ideleenn : a felső jégcsap lassu csepegése addig neveszti mind a kettőt, mig végre összeérnek. Néhol pörölylyel kellett magamnak utat törnöm e jég alhambrában. Végre a véletlen segített rá arra, a mit kerestem. Egyszer beszakadt alattam a jég kéreg, s én leestem egy mélységbe.

Esésemben több rendbeli szerencsém volt. Az egyik az, hogy a derekamra volt hurkolva egy kötél, melynek végét odafenn egy jégoszlophoz erősíttem, ez tehát nem engedett egészen a mélység fenekére le buknom. Másodsor, az örvény torkolata nem volt függőleges, hanem haránt, s én inkább csusztam, mint esem ; még pedig valami tükör síma pályán. De a legnagyobb szerencsém az volt, hogy a villámfényű lámpámat most épen nem hordtam magammal ; mert azt bizonyosan összetörtem volna. A helyett egy Davy-lámpát akasztottam az övemre ; arra is gondolva, hogy robbanó gázba juthatok bele. Azonkívül volt a táskámban két font magnesium sodrony ; mely meggyujtva épen oly fényt ad, mint a villanylámpa, s nem jár anynyi előkészülettel.

Az enyhe légmérsék bizonyítja, hogy torkolatában vagyok egy alagutnak, mely egy mélyebben fekvő

barlangba vezet. Davy-lámpám fényénél annyit kivethettem, hogy a szűk nyílás fenn stalactit alakulásokkal van rakva.

A derekamra hurkolt kötél feltartóztatott a tovább csuszásban, e kötélen visszakapaszkodtam a jégbarlangba.

Elég volt egyelőre annyit tudnom, hogy van innen kijárat egy más üregbe.

Ez a sziklaüreg lehet igen terjedelmes; minő Erdélyben a székelyföldön a humoródalmási, melyben két mértföldnyire lehet előre hatolni, s tizenhárom nagyobb ürege jön össze. Annálfogva el kellett magamat látnom élelmi szerekkel és a sziklamászashoz való eszközökkel.

Bábinak nem szóltam semmit: pedid olyan okosan nézett rám, azokkal a zöldfényű szemével, mintha kérdezte volna: hát engem itt hagysz? Gondoltam, hogy visszajövök még ide: hisz itt van az egész raktáram. Ez itt a főhadiszállás.

Felköttem a szeges talpakat saruimra: fegyverül vittem egy csákyát meg egy vasrudat, övemből lógott le csákányom kötélhágcsóm a derekam körül kerítettem s bundás öltönyeim ezuttal lerakva magamról a torkolat lejárataánál, most már ovatosabban csusztam alá a sik meredélyen, folyvást a lebecsátott kötéltbe kapaszkodva, a míg a meredély véget ért s aztán egy folyosó tárult fel előttem; mely mész sziklába volt vágva. Egy kis tejfehér patak csergedezett az egész folyosón végig. A felső jégbarlang olvadmánya volt az, mészliszttal vegyülve. Hegytejnek híják a bányászok.

A tejfehér patak nemsokára eltűnt egy oldal táványban, s innen a folyosó ismét meredeken ment föl felé, és talaja többé nem volt sikamlós. Oldalfalaiban a siluri alakítás kővületeit fedeztem tel.

Hévmérőm e helyütt már nyolcz fokot mutatott a zérus fölött.

A hogy delejtűm mutatta: a folyosó északnyugot felé huzódott; tehát erősen a Zichyhegy előfokán tuj fekvő völgybe.

E növekedő melegséget nem tudtam összeegyeztetni azzal a nézetemmel, hogy azt az egész darab széráz földet egy uszó jégtutaj hozta ide. A continensen van oka a föld mélyében növekedő hév mérséknek; de itt; ha nézetem igaz, (pedig most már utólagosan bizonyos, hogy az) akkor fölöttem éjsarki tél, alattam örök-kétartó jég: honnan jön tehát a kettő közé szorult sziklába a nyolcz fok melegség? Vegytani, vagy más okok idézik e azt elő? Ide már nem hat a föld centrál t.üze.

A míg ezen törtem a fejemet, egyszerre véget ért a folyosó.

Egy nagy alaktalan ür tárult föl elé, melynek sötétjébe az én Davy lámpám mécsvilága be nem hatolt, s lábam előtt tátorgott egy mélység, a melynek nem láttam a fenekét.

A Davy lámpa nyugodt lobogásáru láthattam, hogy itt nincs robbanó gáz, bátran elővehettem a magnésium sodronyt, melyből két szálat összecsavartam, hogy kettős fényt adjon, s aztán meggyújtottam azt.

A magnésium tiszta fehér fényénél egy félkerek, hosszú átmetszésében D alakú üreg tárult elé, mely függő átmetszésében töltés alakot képezett. A D betű egyenes vonalát egy meredek alá futó diorit szikla-fal képezte, meg meg szakítva, vagy beburkolva, féloldalra dült agyagpala és kénsavas rétegekkel.

Az agyagpala és diorit között egy sötét üreg száda volt kivethető; valószínűleg folytatása annak a síkatornak, melyen idáig haladtam. Semmi egyéb nevezetes nem volt rajta.

Hanem aztán a félkör alakú fal, az valami tündéri latvány volt. Egy mozaik épület, a minőt a hegylakó lidérczek emelnek királyi palotájokul.

Az agyagpala képezi az alapot, de az be van vonva fehér gipsz és zöld tajték malachit kéreggel: közben a leggyönyörűbb eres zöld malachitdarabok több száz mázsányi nagyságban. Azok közt találtam egy oly roppant malachit sziklát, mely a hírhedett Nizsne Tagilszki malachitbánya hatszáz mázsás szörnyetegét háromszorosan felül mulja. Egész fal ez már. Kápolnát lehetne belőle faragni. S hogy ez óriási füzöld drága kővek még jobban kitünjenek, körülöttük, mint sötét bársony alap, képződött az indigókék rézlazur s az a bársony ismét behintve ragyogó csillagonkint rézveressel, megszakgatva erekben végig cikázó vismuth fénylével, barackvirágszin kobaltvirággal, egy helyütt egy egész sáv asbesth hasítja végig, mint ezüst csillámu szalag e fejedelmi trón kárpitját, s aztán, hogy a himzés se maradjon el róla, ott ragyognak rajta a réz csodaszép kristályozatai, négyszögű vagy granát idomu csillagokban, vagy dendrit alakzatban, mint fák, szétágazó bokrok. S e rettenetes pompájú trónterem aljában, mintha egy földalatti király számára fölállított trón volna, áll husz meternyi magasságban, kilencz meternyi szélességben egyetlen szilárd réztömeg: nagyobb mint a Laka Superiorenal a Cliffemineban talált óriás; és gazdagabb annál, mert sötét veres alapján, mely néhol szivárványt játszik, vastag kékes fekete arabeszkék cikáznak végig. Az meg mind tömör ezüst. S rózsaszinbe játszó ezüsthfehér cikornyák: az a selene réz S e királyi trón-

hez, mint egymásra hány lépcsők vezetnek fel tíz husz mázsányi malachit darabok.

Száz meg száz milliót érő kincs fekszik előttem!

S ha a Zichy-hegy tizenöt fokkal alább feküdne az egyenlítő felé, husz év múlva a fölöttem terülő völgyben épen olyan aranykupolás tornyokkal ragyogó város emelkedne fel, a minőt Nikita Demidoff a hercegek öse, a hajdani rabjobbágy kovácslegény építtetett a Tagil mellett, Tagilszki Nizsne név alatt. — Az huszonötézer embernek ad most kenyeret, s unokáinak milliókat, — az által, hogy a véletlen egy ilyen barlangba vezette, a milyen most előttem feltárul.

(Folyt. köv.)

Tallérossy Zebulon levele

Mindenváró Ádámhoz!

Tekintedezs barátom uram!

Mind nem iri az semit izz, amit most országgyűlésen kifejtetnek. Szakadásokat összevarnyi kel, nem mig jobban szitfejtetnyi.

Izs az a Pulszki áztat nem tугya.

Hat mingyar in izz előadom financz teremet, kivel felalitom lekonyult egyensulyt alamhaztartasba. Tesik meghalगतnyi.

Carthaginem delendam esse censeo. Vagyis eltörülvin 40-ezer finyanczot. Nyeri vele ország huszezer munkas kezét. Azokat kinyseritem alamjoszagokon dohanyt természetnyi, kibül eladom tíz miliom mazsat külföldi orszagnak 200 miliom forintokir. Meg van Kolombus tojas.

Fektetem főszulyt: megyikre. De nem ado főszulyt, nanem csinyalom alispanybul financz direktort, megyei perceptorbul financzrathot, megyei fiskalisbul kiralyi fiskalist, szolgabirobul financzkomiszariust, falubirobul respicientet, is minden ország lakos lesz financz masik lakosra nizve. Ezt arva varmegyibe megtanultam, hol egy peczuchbul kiteli nygy hivatal: bires. szakacs, inas, posta. Ugy kel tenyi alamhaztartasba is. Szeginy ember vizel főzi.

Ez csak risze nagyszabasu kabatnak, mit financzminiszter koromba magamra fogom öltetni. Hogy jo miniszter lesz belölem, mutatja az, hogy ezt az ideat izz ugy loptam Sennyey-

tül. Veszem, a hol talalom, mint hires financzminiszter — Colbert.

Is most attirem tisztelt előtem szolo kipviselő tarsamra Karman Lajosra. Azt teczet mondanyi, hogy apasztanyi szüksiges minisztereket is kipviselőket, minek az a sok? Nem osztozok vilemnyibe, mert nem tartom helyesnek, hogy szaporicsunk munkakiptelenek szamat.

Halotam azt a gyanut izz, hogy Pulszky azir tamogata oldalba miniszteriumot, hogy miniszterium kinevezen universitasba kathedrara az ő kizs fiat. Visszautasitom nemtelen ragalmat. Ő leczkivel csak azt megmutata, hogy milyen jo professor lene — ő maga.

Simonyi csudalkozta, hogy Pulszky nem izsrevete deficitet, holot pinzügyi bizocsagban ot volt deficit zorraelöt. Hiszen ipen az a baj! ha orra me get let volna, bizom meglata volna — de ilyen tavolsagbul!

Ezel alaposan kimeritetem financzialis tudományomat, s maratam

Tekintedezs barátom uramnak

Alazatozs szolgaja

T. Z.

MŰVÉSZET.

Richter a nemzeti színház operájának kitünő igazgatója nagy buzgalommal dirigálja a „Meistersängerket“ Reyreuthban.

Richter viztuozitással vezényli a Liszt hangversenyt Bécsben

Richter kitünően kezelte a karnagyi pálczát a redoubtbeli filharmoniai estélyeken.

Summa summarum: a nemzeti színház operájánál ötvenezer forint deficit.

KRITIKÁK.

— **Egyszépirodalmi lapból.** —

Ma hallottuk Lucea kisasszonyt a concertben. Az ünnepezt művésznő már nem fiatal. Harmincznál is több éves talán. Aztán elhizott. A feje tele volt gyémántlánczcal. Aztán németül öltözött fel. Szürke lapos színekkel énekel.

(MÁSNAP.)

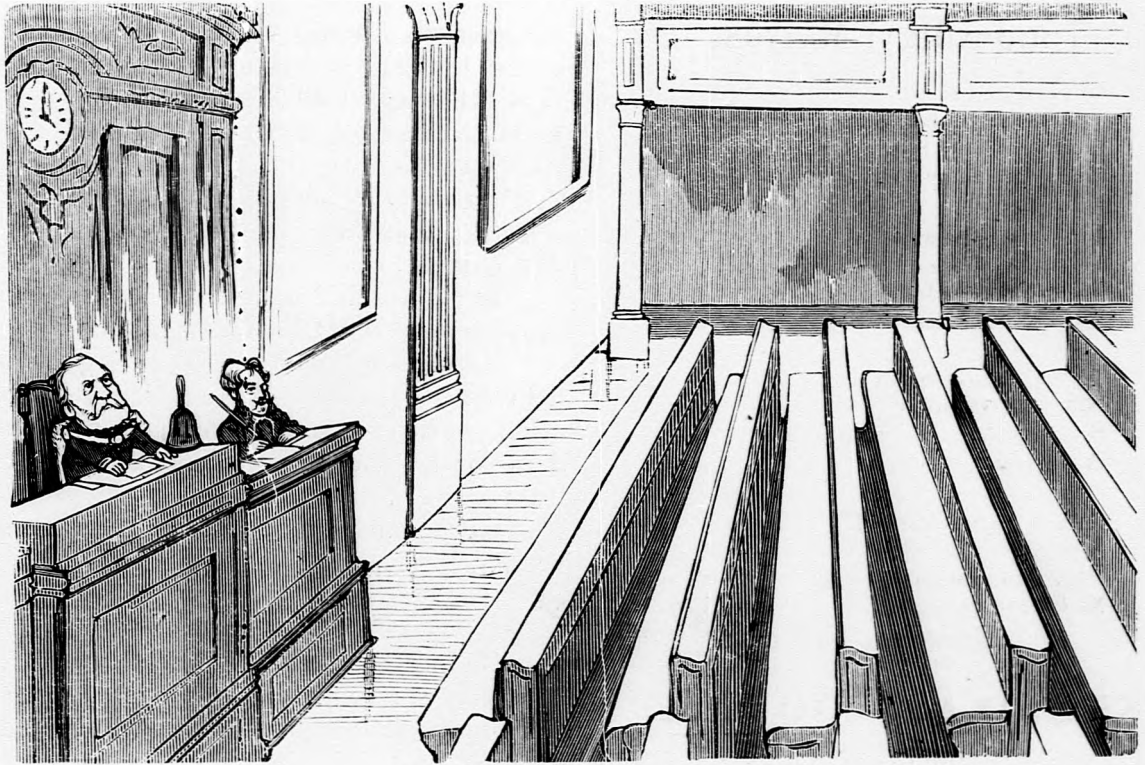
Lucea kisasszony ma felépett a német színházban a nőgyelet javára. A »Fra Diavoloban« lépett fel a diva Zerlina szerepében. Hah, mily dicső volt! Ifju ragyogó szépség. Elhizásnak semmi nyoma sylphid természetén. Öltözékében mennyi izlés, játékában mennyi hiv és kellem, s énekében semmi nyoma a szürkeségnek és laposágnak, mely annyi művésznő hibája.

FINANCZMINISZTERI ELŐTERJESZTÉS.

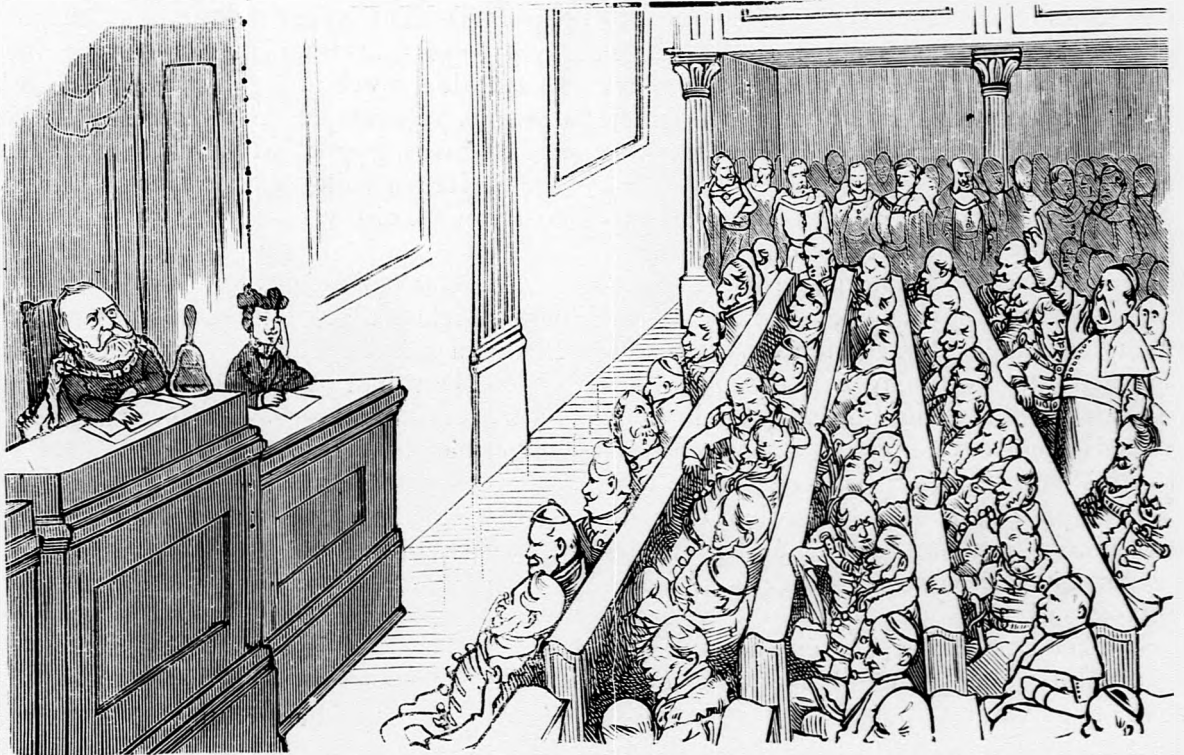


Tisztelt ház! Hát már most én, azt a menykő nagy lyukat ily kicsi fedezettel hogyan fenekeljem be?

A főrendiház ülése



mikor a haza,



mikor a saját magok bőrére megy a dolog.

Tündevölgyi Mátyás.

Jó fiatal ember ez a
Tündevölgyi Mátyás :
Csak az az egy hibája van,
Hogy igen nagy kártyás.

Éjjel nappal makaózik ;
Szívdobogva d r u k k o l —
S a hazulról küldött gázsi
Má s zsebébe rukkol .

Persze aztán megesik, hogy
Nincs lakása, kosztja :
S életunt lesz . . . panaszkodik
A kegyetlen sorsra.

Rettenetes átkokat küld
A pokolba s mennybe —
Csak azután nagy keservét
Ne öntené versbe !

Diogenes

KRONIKÁS ADOMÁK.

Ha bátorság szempontjából vesszük fel a dolgot, — bizony nagyobb bátorság kellett ahoz, hogy valaki az ötvenes évek elején szabadon kimondja véleményét; mint hogy sok bátor fiu között álljon szembe az ellenséggel.

Van a d . . . i ref. egyházmegyében egy D. nevű, általánosan jovialis humoráról ismert pap, ebben meg mind a kétféle bátorság meg volt.

Az ötvenes évek elején nevezett egyházmegye részletes zsinatán, több fontosabb tárgy után az esperes egy előterjesztést tesz, melyben felmutatva az egyházmegyéhez az abszolút kormány által megküldött rendelvényeket s hivatalos lapokat, véleményezi, hogy azokat kötéssék be s tegyék el a levéltárba, hogy ha valakinek kedve lenne valamikor azokban buvárkodni, találhassa rendben. De »szegény az ekklezsia«, s pénz a költségek sorában e célra felvéve nincs. indítványozza tehát, hogy a papok repartíálják egymás között ezt a költséget s ugy kötéssék be.

Szót kér D. s előterjesztvén, hogy ő miután szorgalma által élhetőbb állapotra vergődött, mint pályatársai közül többen, kik most e nehéz viszonyok között kezdik meg pályájukat s így ezen repartítiót részlegesen is inkább

megéreznék, mint ő egyedül; felajánlja, hogy ő kész hordozni a bekötetés egész költségét, csak azt az egyet köti ki magának, hogy : »ugy kötethesse be, mint ő azt czélszerűnek látja.«

Az esperes köszönetet szavaz, s a gyűlés a kegyes ajánlatért jegyzőkönyvi megemlékezést határoz.

Kérdi azután az esperes, milyen formán akar rendelkezni D a bekötetés iránt?

— Egyszerűn — felel D — legyen jó ke mény en b örbe kötve, a színe legyen fekete, a címe veres betűkkel a b örbe nyomva, minden oldalán legyen sarka, hogy soha többé kinyitni ne lehessen.

Ezt azonban nem mertek jegyzőkönyvre venni.

Bodola és az ur-asztali kehely.

Bodola Sámuel volt erdelyi ref. püspök nevezetes volt nem sokat válogató, de igazságos szigoráról, és sokszor nyert, de őszinte mondásairól.

Többek között egyszer egyik egyházmegyéjében püspöki vizsgálatot tartván, egy új pap a vizsgálat végén felmutat a püspöknek egy gyönyörű ur-asztali arany kelyhet, melyet ő vásárolt a hívek filléres adakozásaiból s kéri a püspök véleményét a szép kehelyre. Végig nézi Bodola a papot is a kelyhet is s mondá:

— Régen voltak arany papok s fa kupák; most vannak arany kupák s fa papok !

M. jeles pap és jeles költő, de gyakran anynyira elfoglalják gondolatai, hogy csaknem érzéketlen a külvilág iránt.

Sietve rohan be szolgálója a kaszinóba — hol olvasni szokott — s kéri, hogy siessen, de nagyon hamar, keresztelni!

— Kinek ? kérdi M.

— Kinek ? hát a tiszteletes asszonynak.

— Eredj más paphoz, fiam, mert ez nem az én dolgom, felelt M. s nyugodtan tovább olvasott.

Docti male pingunt.

A mult napokban elhunyt áldott emlékü Szepessy Imre, hosszas és hasznos tanári pályájának folyamán szigorú figyelmet fordí-

tott arra is, hogy tanítványai a feladott latin és görög gyakorlatok kidolgozásánál ne csak stylus, de külsin tekintetében is szépen és csinosan irjanak.

Kezdő tanár korában tanítványi közt volt egy elbizakodott süldőbárócska is, ki a kapott feladványt gyalázatos kutyakaparó csunya szarkalábakkal írta le. Midőn e hanyagság fölötti roszalását szelid feddéssel kifejezte volna; az ipse csak odaveti nagy könnyedén:

— Eh, mit! Docti male pingunt! . .

— Sed indotti adhuc pejus, asine! felelé rögtön felvidulva a különben szelid szerzetes férfit.

LIZETT HÜTLENSÉGEI.

Beranger.

Lizett, hisz én a kérések
Martirjává lések,
Ha már azt is mennyit iszom
Szerbe-számba veszed . . .
Vénségemre számoljuk, hogy
Hanyadik már a pohár?
Hát én a te hűtlenségid
Számoltam-e, csapodár?
Lizett, óh Lizett,
Csaltál engem mindig —
Ám hát éljen a grizett —
De szerelmünkért, Lizett
Nekem innom illik. —

Lindor a mily merész legény
Megejteni óhajt,
Titkon suttog-búttog veled
És nagyokat sohajt, —
Reményiről, miket táplál
Elöttem is fecsegett —
Hogy haragom fel ne keljen:
Szinig töltsd a serleget.
Lizett, oh Lizett
Csaltál engem mindig —
Ám hát éljen a grizett —
De szerelmünkért, Lizett
Nekem innom illik. —

Egyszer este szobádba hogy
Nagy lassan be-botlok:
Látom, hogy az ablakon át
Egy tolvaj megugrott.
S azóta is megugrattam
Ő kemét én eleget . . .
Eh! feledjük! a javából
Ide még egy serleget!
Lizett, óh Lizett,
Csaltál engem mindig —
Ám hát éljen a grizett —
De szerelmünkért, Lizett
Nekem innom illik. —

Modor, a ki hordoz neked
Pántlikát és ékszert,
Szemem előtt megcsipeget
S te azt föl se vészed.
Láttam fürge kezeit, hogy
Kaparásztak kebleden —
No de erre töltsd ki mind, ne
Maradjon egy csep se benn.
Lizett óh Lizett,
Csaltál engem mindig —
Ám hát éljen a grizett,
De szerelmünkért, Lizett,
Nekem innom illik.

Bájaidnak barátait
Barátimmá teted —
S én segíték rajtok, ha már
Kegyedből kiestek . . .
Engedj velők üríteni
Édes, egy két poharat . . .
Igy szeretöm lész te, s a sok
Jó barát is megmarad . . .
Lizett, óh Lizett
Csaltál engem mindig —
Ám hát éljen a grizett,
De szerelmünkért Lizett,
Nekem innom illik.

Szabó Endrei

Az országos tanítói nyugdíjügyi bizottság üléséből.

Tisztelt bizottság! Amondó vagyok :
 Gyanús, nagyon gyanús ez a dolog.
 Mi vitte rá az indítványozót,
 Hogy e részben itt kockáztatna szót?
 Én nem tudom, hanem csak gondolom,
 De helyben semmiképpen nem hagyom :
 Ráfogni, hogy mily fontos állapot,
 És mint emel fel minden államot
 Tanügy, tanítóság, népművelés ;
 Holott biz az csupán gyermekverés. —
 Tudom magamról, hánszor megpüfölt
 Tanítóm, míg ő csak beszélt vagy ült
 Igaz, hogy gyakran törlé homlokát,
 Mig elmondá a szent históriát,
 Amíg belénk beszélte a meg b—t
 Majd hogy ki nem fúvá a tüdejét ;
 S ez olyan kómikus volt, mondhatom,
 Hogy most is jóízűn kaczaghatom.
 S tény, tisztelt bizottság, az, hogy csupa
 Sinecúra volt az állapota.
 S kapott egy évre ötven sajn-forintot,
 Egy kertet, hol gyakran kapálgatott ;
 Husz véka rozst, husz esirkrét, száz tojást,
 Fél öl fát, egy szekér szénát, lakást,
 Olykor, halottól, egy-egy máriást.
 Exámenkor egy pint-bor-áldomást. —
 Nos, kérem, hát ez sem vón még elég ? . . .
 Szeretném tudni, hogy mi kéne még ? —
 Igaz, hogy gazdálkodni nem tudott,
 Innen van, hogy tőkéhez nem jutott.
 Pedig hát annyiból már csak lehet,
 S ki ért hozzá, még félre is tehet.
 S igaz, hogy a csürhése háromnnyi,
 De hát — tudják — a község disznai
 Drágák ; azok nem boglyas gyermekek,
 Kik örzés nélkül is megtermenek.
 Nem is látom be szükségét, miért
 Fizessünk annyit a pórkölykökért.
 Nem jó az a nagyon okos paraszt,
 Ki még velünk is összetűz s — akaszt
 Aztán megnyíltan is kimondhatom :
 Tanulatlan nép jobb igásbarom. —
 Tanítónk, hogy már nem szolgálhatott,
 Kapott egy szép koldulóiratot,
 Amelylyel olykor hozzám is betért
 S kapott egy-egy darab cselédkenyért.
 És most Molnár ur azt kíséri meg,

Hogy e jöttment ingyen élő sereg
 Hogy lenne olykép biztosítható,
 Hogy hát ne lenne köztök kolduló.
 Harmincezévi szolgálatért tehát
 Adnók ki rendes évi gázsiját.
 Vagy, hogy ha hatvan évig tán kibírja
 Az életet, s nem fedte még be sirja :
 Tekintsük érdemesnek tartani,
 De szél alá nem kell bocsátani.
 No persze : oly drágán ! s ugyan miért ? . . .
 Egy hosszu kényelmes esendéletért ? . . .
 Igaz, hogy nagy részét magok fizetnék
 Be a nyugdíjnak ; de ez nem elég ;
 Jogigényt ebből, hogy formálhat egy
 Isten nevében élő sereg ? ! . . .
 Én tisztelt bizottság ! sehogysen értem,
 Mi volna arra olyan szörnyü érdem.
 Ugyis megszokhatá a koplalást,
 Mért izlelné meg a tán jóllakást ?
 Igába türt-szokott nyakán pedig
 Jól áll a járom, sőt tán jól esik.
 Hogy szenved, és gyakran méltatlanul ? — — —
 Hát — — türelmesnek lenni megtanul.
 S rá nézve csak jótétemény lehet
 Az a tudat, hogy tán jót is tehet.
 És, kérem, az kérdésbe sem jöhet,
 Hogy egy muszka vezetőt mint lehet
 Gazdag nyugdíjjal látni el, csupán
 Két-három évi lábnyalás után.
 Az, kérem, ur ! — vagy egy hajdut, finánczot,
 Egy hajdani Schwarzerféle gendarmot
 Hohó ! könyörgöm, — ök urak szolgálai,
 S nem a mívelt világnak páriái. —
 Hanem hiszen, no mégis, ám tehát,
 Szolgáljon negyvenöt szép éven át,
 Aztán nem bánom én csupán ötíg
 Tul hatvanon, ha mig fel nem bukik :
 Akkor mégis nem bánom — ha teszi ! —
 — Az ördög addig majd csak elviszi. —

Sarkadi Ferencz.

Borkocsolya.

Egy nősülni készülő falusi gavalértől azt kérdék
 egy társaságban, mikor hozza már haza menyaszonyát ?
 Majd ha felépittem az istállómat, felelé az ár-
 tatlan.

Az „Üstökös“ eredeti okmánytára.

Visszautasító levél.

Kovács József részére vallása Refm. állapota nélkül. Születési helje Makai. Születési éve, 22 éve. Szeme sárgás, haja gesztes szín, termete közép szerint. Arcza gömböjő. esmertető jegye, nits, beszül magyarul és kevesen roman.

Mind útlevel mind Zseb vágo csavarg-ja illetessége hejre Mako város őrizet kísértetik, felkéretik makai Tekintetes kapitány hivatalt ezen toloncz levelett átvételi elismerésel igazolva visszajuttat. B***án 1874. Junius 29-én. Városi Elöljárósság (P. H.) N. N. mk. bírő. Jegyző ur távollétébe N. N. mk. s. jegyző.

Tekintetes hivatalnak!

Vonatkozólag f. é. szám alatt kelt becses átíratára folytán van szerencsém közlemények .l. alatt ide csatolva vissza rekesztése mellett N. N. minden szoros nyomozás daczára e város területén fel nem találtatott.

B* 187* Septemb. hó. 4-én.

T*

alkapitány.

Szellemi tegladarabok

— Hajigálta és malterozza: K Ö M I V E S. —

Szabad kőműves vagyok-e?

Szabad kőműves vagyok-e?

Azt kérdezte egy, valaki . . .

Én röviden e kérdésre

Eként válaszoltam neki:

»Ember vagyok, s az ember — bár

Legyen lánczba keze lába —

Jogszerűleg mindig szabad

Az uristen páholyába.

Koszorus költemény.

Nyertem egy koszoru fűgét,

S egy szép lánynak prezenteltem,

S úgy lett mint előre sejtém:

Megütődött rajt a lelkem!

Menyasszonyi koszorut várt —

Mínthogy épen itt az »i v a d«:

(E szó annyit tesz, hogy farsang,
Most kapta fel a nyelvdívat.)

»Lelkecském!« — így mentém magam' —

»Nagyon fogytán van a pénzem;

Ez az oka, nem hűtlenség

Hogy egyszerűn megfűgézem.

Menyasszonyi koszorunak

Nagyon borsos most az ára,

S a fűge a kucsébernél

Nem kerül . . . csak tizkrajczárba.«

Bál után.

Elvinnélek rózsám téged, —

De nem veszlek el a végeti,

Mert a g a z d a s s z n o y i bálban

Sok f o d o r volt a szoknyádon.

Miért ment haza a király.

K. i. község előljárói a vasárnapi praedikáció után összegyűltek a község házában egy kissé politizálni.

Betűzik szorgalmasan a »külömfélék«-rovatát, ahol a többi közt írva van, hogy ő felsége a király szombaton elutazik Bécsbe, de Hétfőn vagy Kedden ismét visszatér a fővárosba.

Sehogy sem fért a bölcs kupak tanács fejébe, hogy miért tehet ő felsége ily rövid időre oly hosszú utat s ennek okát többen többféle képen fejtegették, de sehogy sem tudtak megállapodásra vergődni.

Végre az egyik »esküdt ember« feláll és megfejtí a dolgot nagy bölcsen ekképen:

— Hát csak azért ment bíz ott ő felsége szombaton haza, hogy vasárnapra tisztát vegyen.

A dolog illetén megfejtésén aztán megnyugodtak bírák uraimék.

Szerkesztői subroza.

— T á t o s. Indul. — P. Zs. Ácson. Sajnálatra méltó esemény, de a jó szándék megvédi a gunytól. — F ú t y k ö s I s t ö k. »Egy plébánosnak.« Tessék elküldeni a »Mátyás Deák«-nak. — R o d o n d ó. Már csak a jövő évnegyedben. — A d a l n o k á t k a. « Később. — »H o g y s z o k á s m i n á l u n k.« Hosszabb közleményekre csak a folyó regény befejeztével nyílik terünk. — S. S. »A lányok« stb. Később. — V i h o n c z. Nem sokat érnek. — P. A. Mátészalka. Köszönjük, de erre is csak később kerülhet a sor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Lakása Stáció utca 80-ik szám alatt.

Pest. 1875.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenaeum-épület)

Hirdetések felvételnek:
LÁNG LIPÓT ÉS TÁRS.
1-ső nemzetközi hirdetményi iroda Mária-Valeria utca Thonet-udvar.

Rajzolja

JANKÓ.

Metszi

POLLAK.

A legbiztosabb és legkellemesebb szer váltóláz ellen

különösen gyermekeknél, kik a keserü Chinint másképp bevenni nem képesek, a

CHININ CSOKOLÁDÉ

és a Chinin-cukor

Rozsnyay M. gyógyszerésztől Aradon (ezelőtt Zombán Tolnamegyében) melyeket a magyar orvosok és természet-vizsgálók és a

nagygyűlése Fiumében pályadíjjal koszoruzott.

Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jóhírű gyógyszerárában.

A hamisításoktól óvakodni kell!

Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el.

Legközelebb jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható a maga nemében egyetlen könyv:

„ÖNSEGÉLY.”

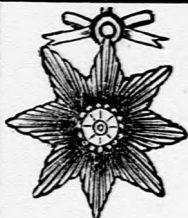
ezimmel, a nemzörések minden betegségei számára hü és megbizható tanács adó, dr. Ernst L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segítséget nyújt mindazoknak, kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértékellen kicsapongást üztek és ennek következtében beteges gyöngességben vagy szédült idegzetben szenvednek, időelőtti tehetetlenségnek már rabjai, vagy annak közel beállása őt fenyegettetnek.

Azok is, kik időszült bujakórba, börbajokban, bújakoros küzvényben, húgyveszékülésben szenvednek, vagy kiknek tes e tulságos higanyadagok által gyöngítettett, teljes kigyógyulást találnaknak.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világossá: kedveért boroztani ábrákkal van ellátva, tölem 1 frt beküldése mellett, postá utján is megszerezhető.

Dr. ERNST L. hasonszenvi orvos.
Pesten, kétsas-utca 24. sz. II. emelet.



Cotillon-

jelvények



**cotillon-alakok cotillon-esokrok,
tánczrendek,**

a legjutányosb áron, a legnagyobb választékban.

KANITZ C.

Papir kereskedésében

Budapest, Dorottya-utca 12.

Farsangi értesítés!

Állarczok papir- vászon- se-lyem-bársonyból,
Cotillon-jelvények darabja
10 krtól 3 frtig,

Cotillon-alakok megrende-
lés szerint készítettnek.

Kiválóan ajánlhatnak a legujabb északi sark utazási, valamint párisba lovaglási és Tethoff abrincok (keretek).

Számos megrendeléseket elvárva

BRUNNER CH.

Váci-utca 14. sz.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Kölcsönök házakra Budapesten, és földbir-
tokokra Magyarországon min-
den összeg 6000 frttól kezdve egész egy millióig; 33 évi törlesz-
tésre 7% mellett. Es ezzel a 7% évenkinti kamatokkal lesz az
egész kölcsön kamatokkal együtt törlesztve.

Bővebb felvilágosítást ad **Lang Lipót és társ.**
I. nemzetközi hirdetések felvételi hivatal

Budapesten, Mária Valeriautca Thonetudvar.

Az Absolutizmus

alatt szerzetesek s apáczák tévedéseinek érintése miatt
confiscálva volt

„Nemi élet titkai és veszélyei”

ezimű mű, mely ifjukori vétkesek, tehetetlenek stb. gyó-
gyítására legjobb utasítást ad, s a bujakór elleni biztos óv-
szer mellett mindkét nemü ivarszervek ábrait s körtörté-
neteket tartalmaz — legujabb kiadásban szerzhető 1 fton
következő czim alatt **Dr. Eiber U.** Pesten József-utca 66.
Levél utján is gyógyíttatik.

Néhány valódi

olasz hegedű

eladó.



Budapest, Józsefvár.

Ösz-utca 16. sz. ajtó 5, a háztulajdonos Eperjessinél.